

de geneesmiddelen, die zij aanwenden, kunnen zij, zoo zij dit willen, aanhoudend met geheimmiddelen werken. Bij het publiek hebben zij, behalve het geheimzinnige van hun optreden, een voorkeur, doordat men naast den dokter niet ook een apotheker behoeft te betalen.

Daarom acht hij afschaffing van dit voorrecht dringend noodig, doch hij stelt zich van een verzoek tot de regeering geen groote uitwerking voor.

**BIBLIOTHEKEN VOOR GENEESKUNDIGE VEREENIGINGEN.** — In de geneeskundige vereeniging van Pensylvanië heeft J. M. ANDERS uit Philadelphia het woord gevoerd over het nut van studiebibliotheken voor den voortgang der geneeskunst. In iedere vereeniging moet men trachten een fonds te vormen tot aanleg van een boekerij, en ook de leden aan te sporen tot het schenken van boeken. Tijdschriften zouden kunnen circuleeren en de leeszaal zou tevens een vereenigingspunt zijn. De vereeniging van Luzerne County bezit reeds 6000 deelen, meestal geschenken. Dubbele exemplaren worden met andere vereenigingen geruild. Ieder lid betaalt 10 dollars per jaar en bezit een sleutel van de bibliotheek (*Med. Record*). PINKHOF.

---

## INGEZONDEN.

---

### MEDEWERKING DER GENEESKUNDIGEN TOT HET VERKRIJGEN EENER BEHOORLIJKE INVALIDITEITSSTATISTIEK.

Om een behoorlijke invaliditeitsstatistiek te verkrijgen is de medewerking van de behandelende geneeskundigen onmisbaar en bij eenigszins goeden wil van den kant der geneeskundigen is die medewerking m. i. zeer goed te verleen. Er bestaat m. i. geen bezwaar de vragen betreffende den medischen adviseur in de vragenlijst van het hoofdbestuur (zie dit *Tijdschrift* dd. 4 Nov.) toestemmend te beantwoorden en mocht het al zijn, dat iemand de schrik om het hart sloeg bij vraag XI, waar sprake is van het inlichten over gedeeltelijke ongeschiktheid, deze moeilijkheid is grootendeels verdwenen, wanneer de desbetreffende vragen niet anders dan zeer ruim gesteld worden, en in de praktijk zullen de bezwaren zeker blijken al zeer gering te zijn; evenals thans dezelfde vragen op de wekrapporten der Rijksverzekeringsbank gewoonlijk zonder moeite beantwoord worden. De meer nauwkeurige taxatie kan immers altijd nog door een controleerend geneeskundige van wege het verzekerende lichaam geschieden.

Iets anders staat men tegenover de directies, ofschoon het ook niet noodig is aan deze alle inlichtingen te weigeren. Het afgeven van ziekenbriefjes in engeren zin, straatbriefjes enz. kan zonder bezwaar geschieden, zal gewoonlijk wel gebeuren ten behoeve van den patiënt en toch voor de directie van veel nut kunnen zijn en als cont. òlemiddel gebruikt kunnen worden, waardoor het aantal te controleeren gevallen aanmerkelijk wordt ingekrompen en de praktische uitvoerbaarheid eener behoorlijke contròle zeer wordt vergroot. In de gewone praktijk zal een invaliditeitsverzekering zeker niet tot haar recht kunnen komen, wanneer niet de behandelende geneeskundige eenig

werkzaam aandeel neemt in de contrôle, en volgens mijn persoonlijke ervaring kan dat gelukkig heel goed geschieden. Voor het verkrijgen van betere invaliditeitsstatistieken zijn verdere mededeelingen aan de directies niet noodig, waar de medisch adviseur die kan krijgen.

Dat aan een betere statistiek als hier bedoeld groote behoefte bestaat, kan men hooren van ieder wiskundig adviseur, die gevraagd wordt tarieven te ontwerpen voor maatschappijen, die uitkeering willen verleen en bij ziekte. Voor de voldoende zekerheid, vooral van degenen, die als aandeelhouders aan een dusdanige maatschappij zijn verbonden, moeten de tarieven nog steeds een opslag ondergaan, bij het vaststellen, boven het bedrag, dat volgens de bestaande doch te weinige en te weinig vertrouwbare invaliditeitsstatistieken noodig zou zijn. Belangwekkend blijft in deze nog steeds een vergelijking tusschen verschillende maatschappijen; men ziet dan, welke groote verschillen er bestaan, doordat de juiste gegevens in voldoende hoeveelheid niet aanwezig zijn en daarom aan de taxatie een ruim veld moet worden gelaten.

Waar bijv. de onderlinge geneeskundige invaliditeitsverzekering, waar voor elke invaliditeit, onverschillig door welke oorzaak ontstaan en die langer dan acht dagen duurt, uitkeering wordt gegeven, van de betaalde premies aan de deelnemers kon teruggeven in de eerste vijfjarige periode 46 pCt., in de tweede 68.9696 pCt. en in de derde (met verlaagde premies) 53.47 pCt., terwijl bij een gemiddelden leeftijd der leden van ongeveer 33½ jaar het aantal ziektedagen per jaar en per lid bedroeg 3.52, daar ziet men, dat de premie bij andere maatschappijen voor dezelfde uitkeeringen veel hooger is. Volgens de ziektestatistiek, samengesteld door HUBBARD, vinden wij voor den leeftijd van 33½ jaar een aantal van 5.585 ziektedagen, terwijl mij persoonlijk is gebleken, dat bij een vrij groot ziekenfonds ten plattenlande in deze provincie met een gemiddeld lageren leeftijd der deelnemers, het aantal ziektedagen bedroeg 9.3.

Bij deze grove verschillen is het duidelijk, dat een groot maatschappelijk belang in sterke mate kan worden gediend, wanneer wij in het bezit komen van ruime gegevens in dezen en loopende over een groot aantal personen. Ik hoop dan ook van harte, dat de behandelende geneeskundigen het hunne zullen bijdragen tot verruiming van onze kennis in dezen. Dit kunnen zij doen door de geneeskundige adviseurs voor te lichten. Toch blijft aan dit stelsel een groot gebrek kleven, doordat uniformiteit in werking bij verschillende maatschappijen wordt gemist. Elke maatschappij beschikt bovendien over haar eigen materiaal. Hoogst wenschelijk zal het daarom zijn, dat bij de invoering van de ziekteverzekeringswet alsnog een weg kan worden gevonden, waardoor een centrale leiding in dezen wordt gegeven aan de werkzaamheden der verzekeringsraden en raden van arbeid, waarbij tevens meer dwang op de geneeskundigen kan worden uitgeoefend om mee te werken aan een noodzakelijk onderdeel der sociale geneeskunde. Intusschen moeten wij vooreerst roeien met de riemen, die wij hebben.

Groningen, 8 November 1911.

J. D. HEFTING.

